

Studnia Eliasza

Studnia Eliasza

MEDYTACJE ŚWIĘTYCH KARMELU

Wybór tekstów
Wspólnota św. Leolina

FLOS CARMELI

Poznań 2021

Tytuł oryginału

Meditazioni quotidiane i santi del Carmelo,
a cura della Comunità di San Leolino

Tłumaczenie

Agnieszka Brojek, Jakub Kamiński OCD

Redakcja

Jakub Kamiński OCD, Aleksander Szczukicki OCD

© Copyright by Flos Carmeli 2021 – wydanie I

© Copyright by Edizioni OCD – Anno 2016

Imprimi potest

o. Jan Piotr Malicki OCD, prowincjał
Warszawa, dnia 07.10.2020, L. dz. 274/P/2020

Nihil obstat

o. Paweł Placyd Ogórek OCD, cenzor

Imprimatur

ks. bp Damian Bryl, wikariusz generalny
Poznań, dnia 08.10.2020 r., N. 5254/2020

Wydawca

FLOS CARMELI Sp. z o.o.;
ul. Działowa 25, 61-747 Poznań
tel.: 61 856 08 34; e-mail: wydawnictwo@floscarmeli.pl
www.floscarmeli.pl

ISBN 978-83-66504-30-1

*Świetlisty Promień... podniósł swój kwiat
i umocnił go w taki sposób, że pięć lat później
rozkwitał na żyznej górze Karmelu.*

ŚW. TERESA OD DZIECIĄTKA JEZUS
I NAJŚWIĘTSZEGO OBLICZA
DOKTOR KOŚCIOŁA

WPROWADZENIE

Życie widziane oczyma Boga

W OGRODZIE BOGA

„Długo zastanawiałam się dlaczego Dobry Bóg miał upodobania, dlaczego wszystkie dusze nie otrzymywały w równym stopniu łask. [...] Jezus raczył pouczyć mnie o tej tajemnicy, rozłożył przed moimi oczami księgę przyrody i zrozumiałam, że wszystkie kwiaty, które stworzył są piękne, że blask róży i biel lilii nie odbierają zapachu małemu fiołkowi ani zachwycającej prostoty stokrotce.... Zrozumiałam, że, gdyby wszystkie małe kwiatki chciały być różami, przyroda straciłaby swój wiosenny strój, pola nie byłyby już ozdobione kwiatkami. Tak samo jest w świecie dusz, który jest ogrodem Jezusa. Chciał on stworzyć wielkich świętych, których można porównać do lilii i do róż, ale stworzył również mniejszych i tych, którzy muszą się zadowolić tym, że są stokrotkami i fiołkami przeznaczonymi na to, żeby radować oczy Dobrego Boga, kiedy spuszcza On wzrok na swoje stopy. Doskonałość polega na pełnieniu Jego woli, na byciu tym, czym On chce, żebyśmy byli .....²¹”.

Te proste i sugestywne słowa Doktora Kościoła, świętej Teresy od Dzieciątka Jezus (1873-1897), są często uznawane za subiektywną deklarację podkreślającą charakter „małej drogi”, która wyróżnia

---

¹ Teresa od Dzieciątka Jezus i Najświętszego Oblicza, *Dzieje duszy*, A 2r-2v.

jej doświadczenie również w Karmelu. Tym bardziej, że słowa te znajdują się na początku *Rękopisów Autobiograficznych*, w których zamiarem młodej Karmelitanki, zgodnie ze słynnym świadectwem Celiny (siostry Genowefy od Przenajświętszego Oblicza), było narysowanie „rodzinnego wspomnienia”, przeznaczonego wyłącznie dla siostr Martin. Teresa pisała będąc posłuszną woli przeorowskiej, dlatego posłużyła się formą epistolarną, spontaniczną i swobodną, daleką jednak od sekretnej i osobistego dziennika. Wszystko to każe sądzić, iż we fragmencie tym autorka odwołuje się do osobistego doświadczenia. W rzeczywistości w życiu Teresy nie znajdziemy nic, co byłoby zwyczajnie autobiograficzne. Wszystko co uczyniła czy napisała, jej listy i wiersze, były środkiem dla szerzenia jej miłości do Chrystusa. Życ i ją głosić: Teresa pragnęła być zapamiętaną i kochaną ze względu na tę właśnie miłość. Z drugiej strony zastanówmy się, jak Teresa postrzega Świętych i jaka jest jej komunია z nimi? Już na pierwszy rzut oka zauważymy, że żyje ona bardziej w niebie, niż na ziemi. Zatem w zacytowanych przez nas słowach zawiera się coś więcej niż tylko piękny obraz służący określeniu samej siebie. Widać tu duchową intuicję stanowiącą owoc obecności Ducha Świętego. Teresa, co ma bezpośredni związek z Komunią Świętych, staje przed misterium Kościoła, które poprzedza posługę kaznodziejską, ustanawiającą je również w każdym z nas jako zawsze obecną tajemnicę.

W istocie, obecność Jezusa Chrystusa może urzeczywistnić się w czasie i przestrzeni jedynie dzięki uczestnictwu tych, którzy żyją tu na ziemi. Tak oto Teresa wyczuwa i odkrywa znaczenie świętości w Kościele. W rzeczywistości doktryna Kościoła nie może być niczym innym jak tylko wyjaśnieniem zbawczych zdarzeń śmierci i zmartwychwstania Chrystusa, jednak owo zbawcze zdarzenie może prawdziwie urzeczywistnić się w Kościele dzięki świętości jego dzieci. Teologia każdego czasu zależna jest niewątpliwie od Słowa Bożego, musi być jednak również objawieniem i wyjaśnieniem tajemnicy Chrystusa obecnego w Kościele. Gdyby tak nie było, gdyby teologia nie wprowadzała tych, którzy słuchają, w głoszoną przez nią tajemnicę, pozostałaby jedynie czystą filozofią religijną, nauczaniem pozbawionym mocy zbawczej. Jednak obecność świętości sprawia, że słowo Kościoła staje się autentyczne i skuteczne. „Święci! – pisał Divo Barsotti (1914-2006) – Myślałem

zawsze, że za najważniejsze wydarzenia w życiu Kościoła uznać należy kanonizacje świętych. Każdy ze świętych, ogłoszony takowym przez Kościół, odnawia teologię proponując być może nową, a w każdym razie żywą i skuteczną interpretację chrześcijańskiego przesłania. W każdym świętym tajemnica staje się widoczna, ponieważ poprzez słowo, którym jest jego życie, chrześcijanie mogą wniknąć w głębię tajemnicy i dzięki uczestnictwu w niej sami przeżyć własne zbawienie”².

Bez takiego właśnie głębokiego przekonania utrwalonego dzięki kontaktowi z żywym doświadczeniem karmelitańskiej świętości, *Medytacje Świętych Karmelu* nigdy nie ujrzałyby światła dziennego, ani też nie poświęcilibyśmy im tyle zaangażowania i trudu. Nie licząc kolejnego problemu: pojawiających się również i dziś zarzutów, jakoby mistyka karmelitańska była mistyką „subiektywną”, daleką od Pisma Świętego³. Przeciwnie, jako ogród Boży, Karmel nie stanowi tylko sugestywnego i ujmującego obrazu, który, wykorzystując etymologię słowa, miałby za zadanie wskazywać w Kościele jedynie pewien szczególny rodzaj duchowości. To raczej Kościół jest „Bożym ogrodem”, w konsekwencji zaś, nic z duchowości karmelitańskiej nie może być rozumiane i oceniane w oderwaniu od swojego uniwersalnego i eklezjalnego charakteru. Przed powrotem do tej kwestii należy jednak przeanalizować drogę mistyki karmelitańskiej w rzeczywistym życiu Kościoła. Oto zatem krótkie studium wpływu Karmelu na duchowość po XVI wieku.

KARMEL, PUNKT ODNIESIENIA

Znanym jest fakt, iż duchowość Karmelu przyciągnęła uwagę świata religijnego i duchowego u zarania epoki nowożytnej. Stało się to dzięki dwóm wyjątkowym postaciom, które nadały jej rozmach i przywróciły życie. Byli to: święta Teresa od Jezusa i święty Jan od Krzyża. Aż do XVII wieku w obszarze życia duchowego nie pojawiały się inne znaczące nazwiska mogące konkurować z tymi

---

² D. Barsotti, *Nella comunione dei santi*, Milano 1970, s. 9.

³ Por. H.U. von Balthasar, *Drogię Słowo, Eseje teologiczne*, I, Wyd. Morcelliana, Brescia 1968, s. 210.

dwoma gwiazdami, choć wkład ich spotkał się z paradoksalnym przyjęciem: podejrzania i niechęć z jednej strony, z drugiej zaś entuzjazm i podziw, zwłaszcza wśród wielkich teologów i mistrzów duchowych. W tym trudnym okresie przejściowym prowadzącym do czasów nowożytnych miało miejsce nie tylko dramatyczne rozdarcie Kościoła w obliczu ruchów protestanckich, lecz również i pewna nieufność wobec przeżywania i doświadczania obecności Chrystusa. Stąd wzięły się początki laicyzacji i, dla kontrastu, coraz większe zainteresowanie mistyką. I tak oto duchowe tendencje zrodzone w pierwszej połowie XVII wieku wybuchną w dramatycznej formie w kolejnych pięćdziesięciu latach. Na terenie Kościoła prądy te doprowadziły do dwóch ciężkich i długotrwałych kryzysów: jansenizmu i kwietyzmu. W kościołach protestanckich ratunkiem dla mistyki stał się pietyzm. Niemniej jednak dawno już chrześcijańska duchowość Zachodu nie była poddawana tak silnym i niosącym za sobą tragiczne podziały napięciom.

I tak przeciwstawne prądy i odłamy starały się narzucić innym swój punkt widzenia, powołując się, jak zawsze, na niepodważalne *autorytety* z dalekiej i bliskiej przeszłości. To właśnie wtedy odniesienie do mistyki karmelitańskiej stało się niemalże obowiązkowe. W rozpaczliwych i dramatycznych dysputach odwoływano się do świętej Teresy i świętego Jana od Krzyża jako do najwyższej instancji mającej moc rozwiązania problemów owej epoki podzielonej właśnie ze względu na potrzebę prawdziwej duchowości. Nie jest to odpowiednia chwila dla wnikliwego badania złożonej historii tych duchowych wstrząsów. Interesującym dla nas będzie natomiast pokazanie, jak w epoce nowożytnej Karmel stał się punktem odniesienia. Jak mistyka chrześcijańska wpłynęła na mistykę karmelitańską czy też jakie piętno odcisnęła ta druga na mistyce chrześcijańskiej⁴. Karmelitańsko – terezańska obecność (pomijając ją w jansenistycznej i kwietystycznej polemice) odnaleźć można u wielkich mistrzów doktryny i mistycznego doświadczenia.

Patrząc z tej, z konieczności niekompletnej i syntetycznej, perspektywy, wymienić można duchowych mistrzów szkoły francisz-

---

⁴ Por. E. Pacho, *La mistica carmelitana paradigma referenziale della mistica cristiana*, w: *Sentieri illuminati dallo Spirito. Atti del Congresso internazionale di mistica*, Roma 2006, s. 219-242.

kańskiej, dominikańskiej, jezuickiej, jak również założycieli takich jak święty Paweł od Krzyża, święty Jan Chrzyciel de la Salle, święty Alfons Maria de Liguori. Do tego wszystkiego dodać należy, że mistyka karmelitańska miała ogromne znaczenie dla nowożytnych postaci duchowych, jak Charles de Foucauld, Simone Weil, Etty Hillesum i Thomas Merton, który streścił wszystko w słynnym stwierdzeniu: „nie ma chrześcijanina, który nie zawdzięczałby czegoś Karmelowi”⁵.

DOŚWIADCZAĆ KOMUNII ŚWIĘTYCH W MARYI

Fakt, iż skupiliśmy się na wpływie duchowości Karmelu na duchowość chrześcijańską w epoce nowożytnej i w czasach współczesnych nie miał na celu uznania jej wyższości, lecz wskazanie znaczenia świętości w Kościele. Nie jesteśmy w stanie zrozumieć, dlaczego teolodzy nie odczuwali dotąd potrzeby dogłębnego zbadania tej tajemnicy. Tajemnicy, która nie dotyczy jedynie tej czy tamtej duchowości, lecz całej duchowości wyrażającej się w świętych Kościoła. Skoro dostrzegamy problem miłosierdzia, pomocy socjalnej czy też potrzebę skutecznej posługi pasterskiej odpowiadającej trudnym czasom, w jakich żyjemy, to dlaczego miłość do świętych wydaje się w Kościele zanikać? Miłość bliźniego stanowi podstawę naszej wiary, jednak miłość ta nie może stanowić alternatywy dla miłości do Boga. Gdyby w miłości do bliźniego sam Bóg nie był tym, który kocha, odczuwalibyśmy w niej jedynie naszą bezradność. I tak oto, w chrześcijańskiej wierze mamy z jednej strony objawiającego się Boga, z drugiej zaś ludzkość, która Go przyjmuje w obecności wcielonego Słowa. Jest to zatem obecność człowieka, który jest kochany i otrzymuje miłość.

I tę właśnie tajemnicę celebrujemy podczas świąt maryjnych. Usuwając z chrześcijaństwa Dziewicę Maryję, pozbawilibyśmy naszą wiarę dowodu na to, że owa wiara zbawiła i nadal zbawia ludzi. Bóg udziela się w Jezusie Chrystusie, a wobec Boga angażuje

---

⁵ T. Merton, *Il primitivo ideale carmelitano*, w: *Problemi dello Spirito*, Wyd. Garzanti, Mediolan 1962, s. 257 i nast. (Zob. *Pierwotny ideał Karmelu*, WKB Kraków 2008).

się Dziewica Maryja, każda dusza, ja, Ty. Stąd tak doniosłe znaczenie świętych oraz, szczególnie, Dziewicy Maryi. Stanowią oni dowód na to, że Boża miłość jest prawdziwa!⁶ W każdym świętym żyje zatem tajemnica Maryi, a maryjna tajemnica znajduje się w centrum duchowości Karmelu. Już Ewangelia według św. Jana w scenie na krzyżu przedstawia Matkę Jezusa jako „duchowe dobro” pozostawione przez Mistrza wspólnocie, którą reprezentuje umiłowany uczeń (por. J 19,25-27). Maryja jest więc rzeczywistością o doniosłym znaczeniu. Jest ona przecież Matką, która współpracuje z Duchem, by rodziły się Boże dzieci. Jest Matką związaną zatem z chrześcijanami więzami życia i siostrzanym uczuciem⁷.

Doświadczenie Maryi, doświadczenie Komunii Świętych dokonuje się, aby realnie przeżywano rzeczywistość chrześcijańskiej wiary, która nas zmienia i zbawia, oto, co nas wprowadza na drogę świętości. Jest to jeden z aspektów duchowości wewnętrznego życia świętej Teresy od Jezusa. Można by pomyśleć, że tak wielka mistyczka żyła całkowicie zaślepiona tajemnicą Boga, zapominając o świętych. Jednak to nieprawda. Bodajże żadna święta nie była tak oddana świętemu Józefowi, Apostołom Piotrowi i Pawłowi, i wielu innym świętym. Tylko dzięki temu przeżyła ona życie pełne miłości, czując się siostrą wszystkich ludzi. Teresie nie chodziło o przeżywanie słodkiego zjednoczenia z niezliczoną ilością dusz miłujących Jezusa i w Jezusie na różnych etapach ich nędznej ziemskiej egzystencji. Krótko mówiąc, mistyczka uznaje mistykę, ponieważ jest ona niczym innym jak wsłuchiowaniem się w Boga i stawianiem go w naszym życiu na pierwszym miejscu.

Obecność Boga w świętych stanowi dla nas zatem źródło pewności. Stwierdzał to z ogromną siłą również ojciec Arnaldo Pigna, który napisał: „Fakt, że chodzi o *świętych karmelitańskich* kwalifikuje w pewnym sensie doświadczenie, które się wypełnia, jednak z pewnością nie ogranicza go ani nie zawęża. Każdy święty, choćby ze względu na jakiś szczególny aspekt, wnika w pełni w tajemnicę Boga i Królestwa. Dotyczy to, być może w większym jeszcze stopniu, świętych Karmelu, którzy, jak się zdaje, otrzymali od Boga

---

⁶ Por. D. Barsotti, dz. cyt., s. 15-16.

⁷ S. De Fiore, *Maria. Nuovissimo dizionario*, Bolonia 2006, s. VII.

misję przekazywania relacji, również doktrynalnych, Kościołowi powszechnemu”⁸. Czymże zaś innym jest owa wiadomość doktrynalna, jeśli nie nakazem, aby prawdziwie przeżywać naszą wiarę? Skoro święci uczą nas, jak miłować Boga, niemożliwy jest jakikolwiek kompromis, jakakolwiek przeciętność. Jak pisał Divo Barsotti: „Święci są najwspanialszą gwarancją Kościoła. Są dowodem na obecność działającego w Nim Ducha, który ich przemienia. Stanowią gwarancję tego, czym jest Kościół w swojej tajemnicy. Są prawdziwym prorocstwem Kościoła”⁹.

KARMEŁ, WEWNĘTRZNA GEOGRAFIA

Zmierzając już ku końcowi tych naszych rozważań, mających na celu wyeksponowanie znaczenia świętych w chrześcijańskim życiu, przyjrzyjmy się ciekawej intuicji błogosławionego Tytusa Brandsmy (1881-1942), męczennika z Dachau, który w niezapomnianym dziele *Piękno Karmelu* stwierdził, że Góra Karmel to dla anachorety naturalne miejsce odosobnienia, gdyż na jej zboczach znajduje się kolebka Zakonu: „Opiera się zgiełkowi życia, wzburzonemu morzu świata”. Jednocześnie Góra Karmel łączona jest z innymi, ostrzejszymi i bardziej burzliwymi obrazami: „Trwa tam jeszcze wspomnienie wielkiej duchowej walki Eliasza. To tutaj zgromadził on cały lud Izraela i upomniął jego królów: *Jak długo będziecie chwiać się na obie strony? Jeżeli Jahwe jest prawdziwym Bogiem, to Jemu służcie!*¹⁰ (1 Krl 18,21) [...] Eliasz okazuje się tu kimś więcej niż tylko prorokiem miecza. Jest pierwszym z długiej serii czcicieli Boga w duchu i prawdzie. Podczas jego życia zgromadzili się wokół niego uczniowie, których nauczył głębokich sekretów modlitwy i zjednoczenia z Bogiem”¹¹. Obecność Boga i walka duchowa przenoszą nas do brutalnej rzeczywistości.

---

⁸ A. Pigna, *Introduzione a Meditazioni quotidiane. I Santi del Carmelo*, Roma 2000, s. 12.

⁹ D. Barsotti, *Vivere la fede oggi*, Milano 1992, s. 104.

¹⁰ Ten i kolejne cytaty biblijne zostały zaczerpnięte z *Pisma Świętego Starego i Nowego Testamentu*, Wydawnictwo Pallotinum, Poznań 2000.

¹¹ T. Brandsma, *Bellezza del Carmelo*, Roma 1994, s. 5-6.

Wtłoczeni w kulturę, która wciąż tworzy wynagradzających bogów i wielbi ich za ceną utraty sensu egzystencji (por. Mk 8,6-37), współcześni chrześcijanie poddawani są pokusie rezygnacji z wiary, obniżając wymagania Ewangelii za pomocą ustępstw i kompromisów, które osłabiają wiarę sprowadzając ją do czysto teoretycznych twierdzeń. Nic w tym dziwnego, skoro również wśród ochrzczonych chrześcijan wciąż działa demon nakazujący im myśleć jedynie o sobie samych i zabraniający patrzenia na życie „oczami Boga” (por. Mk 8,32b-33). Przeciwnie, duchowość karmelitańska stanowi świadectwo powołania Izraela do wędrówki przez pustynię, powołania, które dotyczy całego Kościoła. Owe czterdzieści lat spędzone na pustyni może być w rzeczywistości uważane za złoty wiek w historii Izraela. To czas jego zaślubin z Panem. Wzór późniejszej doskonałości: walki z marionetkowymi i zdeprawowanymi bogami żywej ziemi Kanaan. Duch Karmelu jest również zaproszeniem do powrotu do dni spędzonych na pustyni, przypomnieniem, że nie ma na tej ziemi trwałego miasta i że wszyscy jesteśmy pielgrzymami udającymi się w kierunku miasta Boga (por. Hbr 13,14).

W tym duchu pragniemy podziękować Bruno Meucci, który w imieniu wspólnoty świętego Leolina przez dwa lata pracował nad wyborem tekstów składających się na *Studnię Eliasza*, abyśmy mogli czerpać wodę ze źródła Bożej radości (1 Krl 17,3). Ta Boża radość może stać się udziałem wszystkich, nie tylko karmelitów, ponieważ wszyscy zostaliśmy zaproszeni do wejścia w „ciemną noc” wiary Maryi, która na zawsze jest „błogosławiona”, bo „uwierzyła”.

Wspólnota Świętego Leolina

Studnia Eliasza

MEDYTACJE ŚWIĘTYCH KARMELU

STYCZEŃ

Tajemnica Wcielenia

---

1. stycznia

ŚWIĘTEJ BOŻEJ RODZICIELKI MARYI

W łonie Maryi

OMaryjo, skarbie Trójcy Przenajświętszej, świetle proroków: czegoż wyglądali prorocy, jeśli nie Twojego przyjścia? Dokąd kierowali swe głosy, jeśli nie ku Tobie? W istocie, oczekując Mesjasza, wiedzieli, że miał się on narodzić z Ciebie. Nie jesteś, Maryjo, światłem ludu hebrajskiego, lecz całego rodu ludzkiego. Mojżesz ugasił kiedyś ich pragnienie wodą wytryskującą ze skały. Ty jednak, o Maryjo, uderzyłaś laską tę twardą i niewzruszoną skałę odwiecznego Ojca. Jakaż to była laska, którą uderzyłaś tę twardą skałę? Powiedzże mi, o Maryjo! Jest ona znana uczonym i prostaczkom. To rzecz mała, mogła jednak przynieść wielkie skutki. Im jest słabsza i bardziej bezradna, tym większą ma siłę. Zda się być tchórzliwą, a jednak czyni wielkie rzeczy. O Maryjo, kiedy jej użyłaś? Czy wtedy, gdy spojrzałaś na łono i zrozumiałaś, że nie jesteś godna być nawet służką tej, która miałaby zostać matką Jednorodzonego! I tak silnym było to uderzenie, że przedwieczny Ojciec dał Ci natychmiast swoje Słowo. I tak oto, w owej chwili, w mgnieniu oka zstąpił do Ciebie, zaś Duch Święty ukształtował ze Słowa maleńkie ciało. Wszak Słowo było i jest tak wielkim, że Niebo go nie pomieści, a przecież zechciało zamknąć się w łonie dziewicy. Jakież jednak stworzenie było w stanie kiedykolwiek pojąć Twą wielkość? Któż potrafiłby zrozumieć piękno twych oczu, które patrzyły na nieustanną więź jedności Ojca i Ducha Świętego w Tobie? I któreż ucho pojmie Twoje szepty, które wydawałaś? Jakiż język będzie potrafił Cię chwalić? A te ręce, tak maleńkie,

a które jednak stworzyły niebo i ziemię, czy kiedykolwiek ktoś zrozumie ich wielkie dzieła? I jakież umysł kiedykolwiek Cię pojmie?

Widzę Cię jednocześnie maleńkim w łonie Maryi i na krzyżu. A teraz powiedz mi, o Słowo, gdzie przebywałeś chętniej, na krzyżu, czy w łonie matki? Krzyż rośnie na ohydnej górze, na jałowej, suchej i nieurodzajnej ziemi, zaś łono Maryi to ziemia radosna, miła, błogosławiona i żyzna. Ziemia ta miała wydać na świat Ciebie, Owoc Życia. Nagim jesteś w łonie Maryi, nagim i na krzyżu. W matczynym łonie twarz twoja jaśniej bardziej niż słońce, na krzyżu nie masz już ani piękna, ani blasku. W łonie Maryi wszystkie Twe członki wzrastały i odżywiały się, na krzyżu zaś w pewnym sensie pomniejszały się, albowiem płynęła z nich krew. W łonie Maryi czułeś delikatną woń owoców jej niezliczonych cnót, na krzyżu zaś fetor tej cuchnącej i plugawej góry. W matczynym łonie smakowałeś słodki trunek, jaki nieustannie sączył się z jej nieskalanego serca do ust Twojej duszy, na krzyżu zaś popili Cię octem i goryczą. W łonie Maryi słyszałeś czyste pochwały, jakimi nieustająco cię obdarzała, bowiem jakiegoż pozdrowienia czy pochwały nie wypowiedziałoby ludzkie serce, jakiego nie usłyszałeś już od Maryi, kiedy miała Cię ona w swoim łonie? Na krzyżu zaś słuchałeś potwornych bluźnierstw i oszczerstw, jakimi obrzucali cię Żydzi. Dlatego powiedz mi, o Słowo, gdzie przebywałeś chętniej? W łonie Maryi czy na krzyżu? Na krzyżu, na krzyżu, na krzyżu, albowiem zamieszkałeś w jej łonie po to właśnie, by zawiśnąć potem na krzyżu! Mieszkając w łonie Ojca zdążyłeś ku łonu Maryi, aby z jej łona zmierzać ku krzyżowi.

Św. MARIA MAGDALENA DE' PAZZI

Probacja, I, s. 144-146.

---

2. stycznia

Chrystus jest horyzontem życia

A Słowo stało się Ciałem – to jest prawda o stajence betlejemskiej, ale urzeczywistnia się ona pod inną jeszcze postacią. „Kto pożywa moje Ciało i pije moją Krew, ma życie wieczne” (J 6,54). Zbawiciel wie, że jesteśmy i pozostaniemy ludźmi

słabymi, zmuszonymi do codziennej walki z własną niedoskonałością, dlatego ofiaruje nam pomoc prawdziwie boską. Jak nasze ciało ziemskie potrzebuje chleba powszedniego, tak życie Boże w nas domaga się również pokarmu. „Jam jest Chleb, który z nieba zstąpił” (J 6,41). Kto Jego przyjmuje jako chleb codzienny, w tym też codziennie wypełnia się tajemnica Bożego Narodzenia, cud Słowa Bożego, które się staje ciałem.

Jest to najpewniejszy środek, by zachować trwałą jedność z Bogiem i każdego dnia wrastać coraz mocniej i głębiej w Mistyczne Ciało Chrystusa. Zdaję sobie sprawę, wielu uzna to za zbyt trudne wymaganie. Dla nich w praktyce oznacza to radykalną zmianę wewnętrznego i zewnętrznego życia; ale tak właśnie być powinno; trzeba w nim zrobić miejsce dla Zbawiciela ukrytego w Eucharystii, by mógł je przemienić w swoje życie. Czy to za wielkie żądanie?

Jeśli jednak mamy czas na tyle rzeczy bezużytecznych, na niepotrzebne zbieranie najróżniejszych wiadomości z książek, czasopism i gazet, na długie siedzenie w kawiarni, gadaninę na ulicy i na inne „rozrywki” czasochłonne i pochłaniające siły – to czy nie możemy zachować sobie jednej krótkiej godziny porannej, w której człowiek się nie rozprasza ale skupia, nie zużywa, ale zbiera moc na cały dzień?

Co prawda, nie wystarczy na to jedna godzina; trzeba dojść do tego, byśmy mogli się skupić każdej chwili i wśród zajęć dnia umieli zwrócić myśl ku Bogu. Wtedy nie będzie możliwe nawet chwilowe życie bez kontroli. Nie możemy zapobiec temu, by ludzie, z którymi co dzień się spotykamy, nie sądzili nas. Chociażby nawet nie padło ani jedno słowo, wyczuwamy, co kto o nas myśli, staramy się przystosować do otoczenia, a jeśli nam się to nie udaje, nasze życie wspólne staje się torturą. Coś podobnego się dzieje w naszym codziennym obcowaniu ze Zbawicielem. Zyskujemy coraz subtelniejsze wycucie tego, co Mu się nie podoba. Poprzednie zadowolenie z siebie ustępuje miejsca świadomości, że nie wszystko w nas jest dobre i szukamy sposobu, jak by to zmienić. Odkrywamy wtedy, że ta zmiana nie przychodzi nam łatwo. Czujemy się z tego powodu coraz bardziej maluczcy, pokorni, cierpliwi i pobłażliwi dla żdźbła w oku bliźniego wiedząc, jak trudno się uporać z belką w oku własnym. W końcu uczymy się znosić nawet

samych siebie w nieubłaganym świetle obecności Bożej, a także zdawać się całkowicie na Boże miłosierdzie, ponieważ On tylko nas zna i zna nasze siły. Od zadowolenia z siebie jako „dobrego katolika”, który „spełnia swoje obowiązki”, ale który w rzeczywistości robi to, co mu sprawia przyjemność, do dojścia do życia blisko Boga i z Boga w prostocie dziecka i pokorze celnika, prowadzi bardzo długa droga. Kto jednak raz naprawdę wszedł na nią, już z niej nie zawróci.

Być dziećmi Bożymi, znaczy równocześnie być małymi i wielkimi. Żyć życiem Eucharystii, to całkowicie wyjść z ciasnoty życia własnego i wrastać w nieskończoność życia Chrystusowego.

ŚW. TERESA BENEDYKTA OD KRZYŻA (EDYTA STEIN)
Tajemnica Bożego Narodzenia, w: Autoportret..., s. 51-52.

3. stycznia

NAJŚWIĘTSZEGO IMIENIA JEZUS

Życie wieczne w nas

Jedność z Bogiem. Dokąd zaprowadzi nas Chrystus na tej ziemi, nie wiemy, i nawet przed czasem nie powinniśmy o to pytać. Wiemy tylko, że dla tych, którzy kochają Boga, wszystko ostatecznie na dobre się obróci. A poza tym wiemy, że drogi Pana idą dalej niż drogi tego świata.

O przedziwna zamiano! Stwórca przybrał ciało ludzkie, przekazał nam swoją boskość, bo po to właśnie Zbawiciel zstąpił na ten świat. Bóg stał się Synem człowieczym, by ludzie mogli się stać synami Boga. Jeden z nas zerwał nić synostwa Bożego – jeden z nas musiał ją na nowo połączyć i zapłacić cenę odkupienia. Nie mógł to być jednak nikt należący do dawnego pnia chorego i wrogiego. Trzeba było, by zjawił się szczep nowy, zdrowy, szlachetny. Zbawiciel stał się jednym z nas, stał się jednym z nami. I cały cud ludzkości polega na tym, że jesteśmy wszyscy jednym. Gdyby było inaczej, byłibyśmy istotami samotnymi, niezależnymi od drugich i upadek jednego nie spowodowałby upadku innych. Musielibyśmy sami płacić cenę naszej winy; Jęgo sprawiedliwość nie objęłaby grzeszni-

ków i nie byłoby możliwe żadne zadośćuczynienie. Bóg zaś przyszedł po to, by razem z nami stworzyć jedno tajemnicze Ciało Mistyczne: On głową naszą – my Jego członkami.

Złożmy nasze ręce w ręce Boskiego Dzieciątka, powiedzmy Mu „tak” jako odpowiedź na Jego „pójdź za mną”. Stańmy się od-tąd już Jego własnością aby Jego boskie życie mogło swobodnie w nas przepływać.

Tak się zaczyna żywot wieczny w człowieku. Nie jest to jeszcze błogosławiona wizja Boga w świetle chwały, ale ciemności wiary nie będą już jednak z tego „świata”: weszliśmy bowiem w progi Bo-żego Królestwa. A zaczęło się ono tu, na ziemi, z chwilą kiedy Naj-świętsza Panna wypowiedziała swoje *Fiat* i stała się pierwszą słu-żebnicą Pana. I wszyscy ci, co przed lub po narodzeniu Dzieciąt-ka wyznali Go słowem i czynem – św. Józef, św. Elżbieta i jej syn, wszyscy zgromadzeni wokół żłóbka – wejdą do Królestwa niebie-skiego. Panowanie Króla niebios, przepowiadane w psalmach i sło-wach proroków, inaczej się objawiło, niż je sobie wyobrażano. Rzy-mianie pozostawali panami świata. Najwyżsi kapłani i uczeni w Pi-śmie dalej trzymali w swoim jarzmie ciemny lud. Lecz ten, co na-leżał do Boga, nosił w sobie niewidzialne królestwo niebieskie. Nie został mu odjęty ciężar tego świata, odwrotnie, ciężaru miał więcej, ale Bóg dodawał mu siły, która czyniła to jarzmo słodkim, a ciężar lekkim. Taka jest prawda każdego dziecka Bożego. Życie Bo-że rozpalone w duszy jest światłem, które zapala się w ciemności, jest cudem Nocy Bożego Narodzenia. Kto nosi w sobie to światło, rozumie, gdy się o nim mówi. Dla innych zaś to wszystko, co zdo-łamy o nim powiedzieć, brzmi jak niezrozumiałe bełkotanie. Ca-ła Ewangelia św. Jana jest takim właściwie jąkaniem się o wiecz-ny Światle, które jest Miłością i Życiem. Bóg w nas, a my w Nim – to jest nasz udział w Królestwie Bożym, do którego Wcielenie dało nam prawo.

ŚW. TERESA BENEDYKTA OD KRZYŻA (EDYTA STEIN)
Tajemnica Bożego Narodzenia, w: Autoportret... , s. 46-47.

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE

ŻYCIE WIDZIANE OCZYMA BOGA

W ogrodzie Boga	7
Karmel, punkt odniesienia	9
Doświadczać komunii świętych w Maryi	11
Karmel, wewnętrzna geografia	13

STYCZEŃ

TAJEMNICA WCIELEŃ

1. W łonie Maryi	17
2. Chrystus jest horyzontem życia	18
3. Życie wieczne w nas	20
4. W komunii z Jezusem	22
5. Jezu, pamiętasz	23
6. Ujrzałam jaśniejącą gwiazdę	25
7. Zstąpienie miłości	27

CHRYSTUS ŚWIATŁOŚCIĄ ŚWIATA

8. Światło Chrystusa	28
9. Pasterz w służbie ubogich	29
10. Wspaniałość Ojca	31
11. Dary kontemplacji	32
12. Chrystus, objawienie Ojca	34
13. Bóg pomyślał wszystkie rzeczy w Słowie	35
14. Światło w cierpieniu	37

ŻYCIE DUSZY

15. Dusza jest zamkiem	38
16. Boża uprawa dusz	40
17. Bóg jest centrum duszy	42
18. Przebudzenie Boga w duszy	43
19. Mój Chrystus w twojej duszy	45
20. Osoba duchowa stanowi centrum duszy	46
21. Dusza chwałą majestatu	48

SENS ŻYCIA

22. Tylko miłość pozostaje	50
23. Podstawa mojego bytu	51

24.	Życie jest wygnaniem	55
25.	Ból życia	58
26.	Moja pieśń na dzień dzisiejszy	59
27.	Wszystko przemija	61
28.	Tajemnica wolności	63
29.	Rozwój człowieka	65
30.	Życie jest pielgrzymką	68
31.	Tęsknota za Bogiem	70

LUTY

POSZUKIWANIE BOGA

1.	Dla Boga nic nie dzieje się przypadkiem	73
2.	Wewnętrzny mistrz	74
3.	Na ścieżce nocy	76
4.	W ciemną noc	77
5.	Pokorni szukają Boga	79
6.	Wiara na wzburzonym morzu życia	81
7.	Poszukiwanie Boga w wierze	83

SAMOTNOŚĆ I MILCZENIE

8.	Karmelitanka w duszy	84
9.	Święci chwałą ciszę	86
10.	Pustynia duszy	88
11.	W Lourdes z Niebem rozmawiam	90
12.	Świadectwo pustelnika	91
13.	„Najlepsza cząstka” karmelity	93
14.	Samotność i skupienie	95

MODLITWA

15.	Modlitwa jest przyjaźnią z Bogiem	97
16.	Tajemnica życia wewnętrznego	98
17.	Wędrowka ku Bogu	100
18.	Szukajcie królestwa Bożego	102
19.	Porzuciłam moją wolę dla woli Innego	104
20.	Przyciągnij mnie, pobiegniemy	105
21.	Życie rodzinne w wieczności	107

GRZECH I NAWRÓCENIE

22.	Świadomość grzechu	109
23.	Jezus nie pozwolił mi upaść	110
24.	Człowiek sprawiedliwy i niewdzięcznik	111
25.	Cała prawda	113
26.	Pycha w sercu człowieka	114

27.	Wewnętrzne męczeństwo	115
28.	Przykład wewnętrznej cnoty	117
29.	Daj mi siłę, bym za tobą podążała	119

MARZEC

MIŁOSIĘRDZIE I PRZEBACZENIE

1.	Nasze niedole nie mogą nas zniechęcać	121
2.	Miłość zakrywa wiele grzechów	123
3.	Pokora zmiękcza serce Ojca	124
4.	Najlepsza droga miłości	125
5.	Bezgraniczna miłość Jezusa	127
6.	Jezus źródło zbawienia	130
7.	Nigdy nie zaniedbywać modlitwy	132

WALKA DUCHOWA

8.	Życie to nieustanna walka	133
9.	Jezus jest wzorem wszelkich cnót	135
10.	Mała lampka	136
11.	Modlitwa, jakiej nauczył nas Jezus	137
12.	Kuszenie Jezusa na pustyni	139
13.	Doskonałość osiągnięta dzięki miłości	140
14.	Oderwanie od siebie samych	142

ODNOWA WEWNĘTRZNA

15.	Przebaczenie i pocieszenie	143
16.	Tylko wieczność może nas zaspokoić	145
17.	Odrodzić się w Duchu	146
18.	Kantyk pustyni i rosy	147
19.	Uczyni wszystko, o co Go poproszę	149
20.	Ocean łask i miłości	151
21.	Ogień oczyszczający	153

DROGA KRZYŻA

22.	Droga Krzyża	154
23.	Droga ufności i miłości	156
24.	Głoszenie Krzyża	158
25.	Oto ja, służebnica Pańska	159
26.	Przesłanie Krzyża	160
27.	Hymn do Najświętszego Oblicza	161
28.	Krzyż, noc zmysłów	163
29.	Krzyż, noc ducha	164
30.	Droga na Kalwarię	166
31.	Naśladowanie Jezusa Chrystusa	167

KWIECIEŃ

TAJEMNICA PASCHALNA

1. Zgoda Jezusa i Maryi 169
2. Umrzeć w Chrystusie 170
3. Do mojego Ukrzyżowanego 171
4. Czyńcie to na moją pamiątkę 172
5. Światłość, która nie oślepia 173
6. Niech się spełni Twoja wola 176
7. Jezus pozostawił nam samego siebie 178

POWRÓT UMIŁOWANEGO

8. Nieobecność Umiłowanego 179
9. Dusza upojona miłością 181
10. Powrót Umiłowanego 182
11. Dom Pana 184
12. Mały biały motylek 187
13. Jesteśmy kochani przez Chrystusa 190
14. Boskie oddziaływanie Trójcy Świętej 191

TRÓJCA ŚWIĘTA

15. Trójca Święta w duszy 192
16. Nieosiągalne światło Trójcy Świętej 194
17. Pragnienie zatopienia się w Trójcy Świętej 196
18. Jedna miłość w trzech osobach 197
19. Trójca Święta w duszy 198
20. Bóg jest miłością 200
21. Tajemnica tajemnic 202
22. Słowa nieskończonego daru 203

JEZUS CHRYSZTUS

23. Jezus Chrystus, pełnia człowieczeństwa 205
24. Człowieczeństwo Jezusa Chrystusa 208
25. Ja jestem drogą, prawdą i życiem 209
26. Jezus jest ukrytym skarbem 211
27. Bóg uśpiony w duszy 212
28. W sercu Chrystusa 214
29. Mężczyzna i kobieta w tajemnicy Chrystusa 216
30. Jezus jest ideałem 217

MAJ

JEZUS OBLUBIENIEC DUSZY

1. Małżeństwo duchowe 219

2.	Chęć zanurzenia się w tajemnicy Chrystusa	221
3.	Słowo odpoczywa w łonie Ojca	224
4.	Naśladuj Jezusa z karmelitanką	226
5.	Jezu, moją radością jest kochać Ciebie	227
6.	Gdy Bóg mieszka w duszy	229
7.	Delikatny dotyk Słowa	232
DUCH MIŁOŚCI		
8.	Powiew Ducha	234
9.	Słodkie światło Ducha	236
10.	Duch, nauczyciel dusz	239
11.	Bóg jest trawiącym ogniem	240
12.	Przybądź, Duchu Święty	242
13.	Maryja, matka Kościoła	243
14.	W Trójcy jeden	244
15.	Ogień miłości	246
16.	Samotność pierwszych Ojców	247
17.	Serce Trójcy	249
18.	Duch: gołębnica i ogień	251
19.	Duch jest wypełnieniem prawa	252
20.	Tchnienie Ducha w duszy	254
DZIEWICA MARYJA		
21.	Tajemnica Matki	256
22.	Niech mi się stanie według słowa Twego	258
23.	Dlaczego kocham cię, Maryjo	260
24.	Matka, która wysłuchuje modlitwy	262
25.	Piękno Maryi	264
26.	Uśmiech Maryi	265
27.	Serce Maryi	267
28.	Uwielbienie Maryi	269
29.	U stóp Maryi	270
30.	Wierna Dziewica	271
31.	Maryja w centrum ludzkiej historii	273

CZERWIEC

EUCHARYSTIA

1.	Modlitwa eucharystyczna Chrystusa	275
2.	Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj	276
3.	Miłość w sercu Boga	278
4.	Przyjmuj często komunię świętą	279
5.	Ślubny dar w Eucharystii	281

6.	U źródła życia	282
7.	Pan jest źródłem wody żywej	284
8.	Nie szukajcie pociech w Komunii Świętej	285
9.	Jezus, hostia miłości	287
10.	Nie wzgardziłeś łonem Dziewicy	289

SERCE JEZUSA

11.	Serce Ojca	291
12.	W sercu Jezusa jak na pustyni	293
13.	Miłość rozproszyła wszelkie obawy	294
14.	Ofiarowanie się Miłości Miłosiernej	296
15.	Dla Ciebie żyję, mój Boże	298
16.	Na podobieństwo miłosego ognia	299
17.	Umrzeć, by żyć w Chrystusie	300
18.	Boże miłosierdzie	301
19.	Serce czułości pełne	303
20.	Pośród ludzi	305

MIŁOŚĆ DO BOGA

21.	Prawdziwa miłość Pana	306
22.	Zakochane serce	308
23.	Rany miłości	309
24.	Miłosne cierpienie	311
25.	Bóg jest życiem duszy	312
26.	Słudzy z miłości	314
27.	Szaleństwo miłości	316
28.	Żyć miłością	317
29.	W poszukiwaniu Umiłowanego	320
30.	Miłosna rozmowa z Bogiem	321

LIPIEC

MIŁOŚĆ BLIŹNIEGO

1.	Stanowiąc jedno z Bogiem	323
2.	Nowe przykazanie	324
3.	Miłość bliźniego	326
4.	Miłość, boska komunia	327
5.	Radość z miłości bliźniego	328
6.	Najpewniejszy znak miłości	330
7.	Miłość czyni nas podobnymi do Boga	333

POKORA

8.	Pychę trzeba pokonywać dzień w dzień	334
9.	Bądźcie małe jak pisklęta	336

10.	Pokora to życie w prawdzie	337
11.	Mała droga	339
12.	Pokora to matka wszystkich cnót	340
13.	Karmelitanka cierpi z Chrystusem	341
14.	Pokora małej Tereski	343
OFIAROWANIE SIĘ BOGU		
15.	Ofiarowanie się jest owocem miłości	345
16.	Maryja i karmelita	347
17.	Łaska męczeństwa	349
18.	Dary Boga	351
19.	Wielkie pragnienia	352
20.	Ogień Eliasza	354
21.	W Bożych rękach	356
22.	Boska harmonia	360
23.	Jezus czyni to wszystko	362
24.	Ufność w Opatrzność Bożą	365
ŻYC TO MIŁOWAĆ		
25.	Stworzony z miłości	366
26.	Zobaczę siebie w Twoim pięknie	368
27.	Umiłowanie pokoju	371
28.	Cuda Stwórcy	372
29.	Mężczyzna i kobieta, stworzeni do miłości	374
30.	Twoja miłość zawsze jest ze mną	375
31.	Podążaj za pięknem	378
SIERPIEŃ		
PRZYJAŻŃ		
1.	Serce wrażliwe na przyjaźń	381
2.	Odpowiednie towarzystwo	382
3.	Przyjaźń duchowa	384
4.	Miłość doskonała	385
5.	Szczerość i przyjaźń	387
6.	Ujrzałam Chrystusa na piersi Ojca	388
7.	Modlitwa za siostry	391
KOBIETA		
8.	Cel edukacji kobiet	392
9.	Kobieta widzi to inaczej	394
10.	Rozwój kobiecych predyspozycji	395
11.	Kobieta w życiu zawodowym	397
12.	Kobiece życie w klasztorze	399

13.	Nadprzyrodzone powołanie kobiety	401
14.	Ten świat nie jest już dla mnie ciężarem	402
POWOŁANIE		
15.	Objawienie się Maryi	404
16.	Do Karmelu w wieku 15 lat	406
17.	Droga życia	408
18.	Bezpieczna przystań woli Bożej	409
19.	Krzyż dusz kontemplatywnych	410
20.	Modlitwa powołaniem karmelitanki	412
21.	Odpowiedź na Jego wezwanie	414
CIERPIENIE I PRÓBA		
22.	Próby pomagają oderwać się od ziemi	415
23.	Czysta wiara prowadzi do Chrystusa	417
24.	Prawdziwi przyjaciele Jezusa	418
25.	Cierpienia dusz	420
26.	Dzięki cierpieniu można ocalać dusze	423
27.	Dusza poddana próbom	425
28.	Przykład świętego grzesznika	427
29.	Cierpienie to szkoła miłości	428
30.	Boski ogień	429
31.	Cierpienie drogą do nieba	431
WRZESIEŃ		
WIARA		
1.	W domu aniołów	433
2.	Wiara karmelitanki	436
3.	Krystaliczne źródło wiary	437
4.	Źródło co tryska i płynie wśród nocy	439
5.	Przy stole grzeszników	441
6.	Noc wiary	442
7.	Wzrastanie w mistycznym Ciele Kościoła	444
NADZIEJA		
8.	Prawdziwe życie Maryi	447
9.	Ojciec nasz, któryś jest w niebie	448
10.	Zielona szata nadziei	451
11.	Jezus wysłuchuje naszych pragnień	452
12.	Eucharystia naszą nadzieją	454
13.	Chlubię się moimi słabościami	455
14.	Nadzieja Krzyża	457

ŚWIĘTOŚĆ

15.	Ból Maryi	459
16.	Chciałabym kochać tak, jak święci	461
17.	Świętymi bądźcie, bo Ja jestem święty	462
18.	Wielkie dusze naśladową świętych	463
19.	Prawdziwą radością jest radość wieczna	465
20.	Różnorodność charyzmatów	466
21.	Nadgorliwość początkujących	468

UMIŁOWANIE KOŚCIOŁA

22.	Kościół, oblubienica Chrystusa	470
23.	Ukryte źródła Kościoła	472
24.	Ukryta modlitwa Kościoła	473
25.	Nieustanna modlitwa za obrońców Kościoła	475
26.	W sercu Kościoła będę Miłością!	477
27.	Kościół niczym niezmierzone morze	478
28.	Sąd na Kościołem	480
29.	Żal za występki chrześcijan	481
30.	Kwieciste wieńce ozdobą Kościoła	483

PAŹDZIERNIK**MIŁOŚĆ DO GRZESZNIKÓW**

1.	Nie będę w niebie bezczynna	485
2.	Odkupienie dusz	486
3.	Mój pierwszy syn	488
4.	Zbawienie naszych braci	490
5.	Jezus cierpiący z powodu grzechów	491
6.	Jezus w Betanii	493
7.	Pragnienie służenia Bogu	497

MISJA

8.	Apostolat karmelitanki	499
9.	Miłością objąć cały świat	500
10.	Bóg nie patrzy na wielkość naszych dzieł	501
11.	Być niczym pędzelek w dłoni Jezusa	503
12.	Obowiązek braterskiego napominania	505
13.	Kontynuujmy Boże dzieło!	506
14.	Ugaśmy pragnienie Jezusa	508
15.	Miłość za miłość	510
16.	Źródło skuteczności duszpasterstwa	511
17.	Apostolat miłości i modlitwy	513

ŚWIADECTWO I MĘCZENSTWO

18.	Nie wstydzcie się Ewangelii	516
19.	Jesteśmy szalone w oczach świata	518
20.	Róża odarta z płatków	520
21.	Męczeństwo serca	521
22.	Umiłowanie Krzyża	524
23.	Wierność powołaniu	526
24.	Uczta miłości	527

UBÓSTWO I OSWOBODZENIE

25.	Droga ubóstwa	531
26.	Ubodzy nie wzbudzają sensacji	533
27.	Serce na wygnaniu	535
28.	Oswobodzenie ze wszystkiego, co stworzone	537
29.	Ofiara serca	538
30.	Cierpieć albo umrzeć!	540
31.	Być narzędziem w ręku Boga	542

LISTOPAD**ŚMIERĆ I ŻYCIE WIECZNE**

1.	Dusze są piękne w oczach Boga	545
2.	Śmierć nie powinna nas przerażać	546
3.	Dusza pragnąca śmierci	548
4.	Śmierć jest wielką radością	550
5.	Śmierć przekształca nas w Niego	552
6.	Bez Boga żyć nie mogę	553
7.	Ja nie umieram, ja wkraczam w życie	555

NIEBIAŃSKA SZCZĘŚLIWOŚĆ

8.	Jesteśmy oblubienicami Chrystusa	556
9.	Wieczność zbliża się wielkimi krokami	558
10.	Pragnienie chwały nieba	559
11.	Doświadczenie chwały nieba	563
12.	Chwała błogosławionych	564
13.	Księga Życia	567
14.	Chwała zmartwychwstania	568

MISTYCZNE ZJEDNOCZENIE

15.	Ja tym umieram, że umrzeć nie mogę	570
16.	Miłość przyciąga miłość	572
17.	Udręki miłości	574
18.	Miłość jednocząca	577

19.	Bóg jest zawsze z nami	579
20.	W ogrodzie Umiłowanego	581
21.	Życie mistyczne	585
SEKRET RADOŚCI		
22.	Jak pieczęć na twoim sercu	587
23.	Radosnego dawcę miłuje Pan	589
24.	Radości modlitwy – smaki Boga	590
25.	Sekret szczęścia	593
26.	Chrystus jest mój i wszystek dla mnie	594
27.	Bieg olbrzyma	595
28.	Droga lęku i droga miłości	597
29.	W ukrytych komnatach Umiłowanego	598
30.	Zejdź prędko	601

GRUDZIEŃ

PRZYGOTUJ CIE DROGĘ PANU

1.	Czas dusz wewnętrznych	603
2.	Maluczcy niech przyjdą do Mnie	604
3.	Otwórzmy się na światło Stwórcy	605
4.	Bądźmy z Bogiem w naszej duszy	607
5.	Pokora Najświętszej Dziewicy	609
6.	Miłosierdzie wobec ubogich	611
7.	Jezus rodzi się w duszy	613

W OCZEKIWANIU NA PANA

8.	Maryja zachowywała to w swoim sercu	614
9.	Droga w ciemnościach wiary	617
10.	Szukam jedynie spojrzenia Jezusa	619
11.	Gdzie się ukryłeś, Umiłowany?	621
12.	Zamieszkać w Bogu	623
13.	Znamy wielkość naszego Króla!	624
14.	Mystyk maryjny	627

PRZYJDŹ, PANIE JEZU

15.	Arka nowego przymierza	629
16.	Czystość Maryi	630
17.	Maryja, Świątynia Ducha	632
18.	Transcendencja Boga	633
19.	Kontemplacja Bożej mądrości	636
20.	Przyszedł, by osądzić ludzi	638
21.	Ostatnie miejsce	639

TAJEMNICA BOŻEGO NARODZENIA

22.	Gdy nadszedł czas wybrany	640
23.	Czas Adwentu i Bożego Narodzenia	643
24.	Zstąpił do nas Emanuel	644
25.	Hymn do Dzieciątka Jezus	646
26.	Jak światło w ciemnościach	648
27.	W kołysce mojego serca	649
28.	Boski żebrak miłości	650
29.	Za miłość płaci się miłością	652
30.	Dzieło, które budzi podziw	654
31.	Anioł Dzieciątka Jezus	656

DODATEK**ŚW. RODZINY: JEZUSA, MARYI I JÓZEFA**

Jezus dzieckiem Maryi i Józefa	659
--------------------------------	-----

ŚRODA POPIELCOWA

Sztuka poznania samego siebie	661
-------------------------------	-----

NIEDZIELA PALMOWA

Jezus udaje się do Jerozolimy	663
-------------------------------	-----

WIELKI CZWARTEK

Liturgiczna jedność Kościoła	665
------------------------------	-----

WIELKI PIĄTEK

Droga Krzyżowa	667
----------------	-----

WIELKA SOBOTA

Oczekując na świt Zmartwychwstania	668
------------------------------------	-----

NIEDZIELA ZMARTYCHWSTANIA

Biegnijmy do jego grobu, siostró	670
----------------------------------	-----

ŚWIĘTO MIŁOSIERDZIA BOŻEGO

Prośba o Miłosierdzie	673
-----------------------	-----

WNIEBOWSTĄPIENIE PANA JEZUSA

Po prawicy Ojca	674
-----------------	-----

ZESŁANIE DUCHA ŚWIĘTEGO

Żywy płomień Ducha	675
--------------------	-----

NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY, MATKI KOŚCIOŁA

Przyjęła nas w serce swoje	677
----------------------------	-----

JEZUSA CHRYSYTA, NAJWYŻSZEGO I WIECZNEGO KAPŁANA

Mąż boleści i Jego naśladowcy	678
-------------------------------	-----

TRÓJCY PRZENAJŚWIĘTSZEJ	
Boże mój, Trójco, którą wielbię	681
NAJŚWIĘTSZEGO CIAŁA I KRWI CHRYSYTA – BOŻE CIAŁO	
Przy Jezusie ukrytym	682
NAJŚWIĘTSZEGO SERCA PANA JEZUSA	
Serce wypełnione miłością	684
NIEPOKALANEGO SERCA MARYI	
Nowe imię	686
JEZUSA CHRYSYTA KRÓLA WSZECHŚWIATA	
Chrystus jest głową całego stworzenia	688

ALFABETYCZNY WYKAZ AUTORÓW I ŹRÓDEŁ

Andrzej Corsini, św.	691
Anita Cantieri, sł. Boża	691
Anna od św. Bartłomieja, bł.	692
Eliasz od św. Klemensa, bł.	692
Elżbieta od Trójcy Świętej, św.	692
Franciszek Palau y Quer, bł.	693
Henryk de Ossó y Cervelló, św.	693
Jan od Jezusa i Maryi, sł. Boży	694
Jan od Krzyża, św.	695
Jan od św. Samsona, sł. Boży	695
Ludwik i Zelia Martin, św.	695
Maria Kandyda od Eucharystii, bł.	696
Maria Magdalena de' Pazzi, św.	696
Maria Maravillas od Jezusa, św.	697
Maria od Aniołów, bł.	698
Maria od Jezusa Ukrzyżowanego, św.	698
Rafał od św. Józefa, św.	699
Szymon Stock, św.	699
Teresa Benedykta od Krzyża, św.	699
Teresa Maria od Krzyża, bł.	700
Teresa Małgorzata od Najświętszego Serca Jezusa, św.	701
Teresa od św. Augustyna i jej towarzyszek męczennice, bł.	701
Teresa od Dzieciątka Jezus i Najświętszego Oblicza, św.	701
Teresa od Jezusa, św.	702
Teresa od Jezusa z los Andes, św.	703
Tytus Brandsma, bł.	703

